

ĐỀ NGHỊ XÂY DỰNG DỰ ÁN LUẬT THUÊ TIÊU THỤ ĐẶC BIỆT

CĂN CỨ PHÁP LÝ VÀ SỰ CẦN THIẾT

- Nghị quyết 20-NQ/TW ngày 25/10/2017: Tăng thuế TTĐB đối với các hàng hóa có hại cho sức khỏe để hạn chế tiêu dùng
- Nghị quyết 43/2022/QH15 ngày 11/01/2022 về chính sách tài khóa, tiền tệ hỗ trợ Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội: xây dựng phương án tăng thuế TTĐB đối với một số mặt hàng cần hạn chế tiêu dùng để kịp thời áp dụng trong thời gian thực hiện Chương trình
- Quyết định 508/QĐ-TTg ngày 23/4/2022 Phê duyệt “Chiến lược cải cách hệ thống thuế đến năm 2030”: rà soát, nghiên cứu sửa đổi, bổ sung đối tượng chịu thuế TTĐB để điều tiết tiêu dùng phù hợp với sự dịch chuyển về xu hướng tiêu dùng trong xã hội và định hướng của Đảng và Nhà nước về bảo vệ sức khỏe nhân dân và bảo vệ môi trường; xây dựng lộ trình điều chỉnh tăng thuế đối với các mặt hàng thuốc lá, bia, rượu để hạn chế sản xuất, tiêu dùng và thực hiện các cam kết quốc tế; rà soát điều chỉnh mức thuế TTĐB một số mặt hàng để phù hợp với điều kiện kinh tế - xã hội giai đoạn 2021 - 2030

CĂN CỨ PHÁP LÝ VÀ SỰ CẦN THIẾT

- **Khắc phục hạn chế của chính sách thuế TTĐB:**
  - Đối tượng chịu thuế hẹp so với thông lệ quốc tế
  - Một số quy định chưa rõ ràng (đối tượng chịu thuế, đối tượng không chịu thuế, mô tả mặt hàng tại Biểu thuế)
  - Một số thuế suất chưa đạt được mục tiêu hạn chế tiêu dùng hoặc điều tiết thu nhập của người sử dụng có thu nhập cao
  - Chưa có quy định hoàn thuế đối với số thuế TTĐB chưa được khấu trừ hết đối với một số mặt hàng cần khuyến khích sản xuất, tiêu dùng
- **Phù hợp xu hướng cải cách thuế TTĐB của các nước:**
  - Mở rộng cơ sở tính thuế để hạn chế việc tiêu dùng một số sản phẩm có hại cho sức khỏe của cộng đồng, trẻ em
  - Giải quyết thực tiễn phát sinh cần quản lý (vd: thức uống đại mạch và nước giải khát không cồn, kinh doanh dịch vụ trò chơi điện tử trên mạng).

QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG ĐỀ NGHỊ

- Bộ Tài chính đã tiến hành rà soát, tổng kết, đánh giá tình hình thực hiện Luật Thuế tiêu thụ đặc biệt, thu thập kinh nghiệm quốc tế
- Bộ Tài chính xây dựng dự thảo Hồ sơ đề nghị và lấy ý kiến rộng rãi
- Bộ Tư pháp đã họp thẩm định (16/5/2023)
- Bộ Tài chính đã hoàn thiện hồ sơ và trình Chính phủ
- Dự kiến Chính phủ lập đề nghị xây dựng dự án Luật thuế TTĐB (sửa đổi) trình Ủy ban TVQH để UBTVQH báo cáo Quốc hội thông qua đề nghị bổ sung vào chương trình xây dựng Luật, Pháp lệnh của Quốc hội tại kỳ họp tháng 10/2023
- Dự kiến Chính phủ trình Quốc hội cho ý kiến và thông qua Dự luật vào kỳ họp thứ 7 Quốc hội khóa XV (tháng 5/2024)

CÁC NHÓM CHÍNH SÁCH ĐỀ XUẤT SỬA ĐỔI, BỔ SUNG

CHÍNH SÁCH 1. ĐỐI TƯỢNG CHỊU THUẾ

1. **Bổ sung: Nước giải khát có đường** (tính theo hàm lượng đường gr/100ml)

Lý do:

- Ngăn ngừa, giảm thiểu tình trạng thừa cân, béo phì đáng báo động ở trẻ em, nguy cơ cao đối với nhiều bệnh không lây nhiễm, các bệnh mãn tính và tử vong sớm-> tổn thất kinh tế, gánh nặng y tế, tác động tiêu cực về tâm lý và xã hội
- Bảo vệ sức khỏe trẻ em: (i) tỷ lệ tiêu thụ NGK tăng trưởng mạnh; (ii) tỷ lệ thừa cân béo phì của trẻ em tăng nhanh, 8,5% năm 2010 lên 19% năm 2020
- Kinh nghiệm quốc tế: 85 quốc gia đã áp dụng, trong ASEAN là 06/10 nước

ĐỐI TƯỢNG CHỊU THUẾ

2. Bổ sung: Thức uống đại mạch và NGK không cồn

- Luật TTĐB hiện áp dụng với bia, không phân biệt có cồn hay không cồn
- Các sản phẩm này có nguyên liệu, quy trình sản xuất, hình thức và mùi vị tương tự bia -> có thể coi là sản phẩm tương tự bia không cồn
- Nếu không đánh thuế, đồ uống không cồn có giá thấp hơn -> giới trẻ dễ hình thành thói quen uống sản phẩm giống bia -> nhanh chóng tiếp cận sản phẩm bia
- Kinh nghiệm quốc tế: có nước áp dụng và nghiên cứu áp dụng

ĐỐI TƯỢNG CHỊU THUẾ

3. Bổ sung: Sản phẩm thuốc lá mới và thiết bị, bộ phận, dung dịch của thuốc lá mới

Lý do:

- Luật TTĐB hiện áp dụng với thuốc lá điếu, xì gà...
- Khuyến nghị của WHO: thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng và shisha chứa thành phần độc hại như thuốc lá truyền thống -> chính sách thuế tương tự như thuốc lá thông thường (nếu cho phép tiêu thụ)

ĐỐI TƯỢNG CHỊU THUẾ

4. Bổ sung: Kinh doanh dịch vụ trò chơi điện tử trên mạng

- Trò chơi điện tử tác động tiêu cực đến người chơi (sức khỏe thể chất, tâm thần), đặc biệt là thanh thiếu niên

-> Việc áp thuế sẽ định hướng kinh doanh, tiêu dùng nhằm bảo vệ sức khỏe cộng đồng, bảo vệ thể hệ trẻ

ĐỐI TƯỢNG CHỊU THUẾ

5. Sửa đổi đối tượng chịu thuế:

- Xe ô tô: bổ sung loại xe bốn bánh chở người có gắn động cơ

- Tàu bay: sửa đổi theo hướng chỉ quy định “máy bay, trực thăng, tàu lượn”

CHÍNH SÁCH 2. ĐỐI TƯỢNG KHÔNG CHỊU THUẾ TTĐB

Bổ sung quy định về đối tượng không chịu thuế TTĐB:

- Tàu bay
- Một số loại xe ô tô không đăng ký lưu hành, không tham gia giao thông
- Hàng hóa “mượn đường qua cửa khẩu, biên giới Việt Nam”, hàng hóa “trung chuyển”
- Hàng hóa đã xuất khẩu bị phía nước ngoài trả lại

CHÍNH SÁCH 3. HOÀN THIỆN VỀ CĂN CỨ TÍNH THUẾ

Luật thuế TTĐB hiện hành chỉ áp dụng phương pháp tính theo tỷ lệ phần trăm, bổ sung:

- Phương pháp tính thuế tuyệt đối: số thuế TTĐB phải nộp bằng lượng hàng hóa, dịch vụ chịu thuế nhân với mức thuế tuyệt đối
- Phương pháp tính thuế hỗn hợp: số thuế TTĐB phải nộp theo phương pháp tính thuế theo tỷ lệ phần trăm và phương pháp tính thuế tuyệt đối
- Áp dụng thuế hỗn hợp, bổ sung thuế tuyệt đối đối với mặt hàng thuốc lá

CHÍNH SÁCH 4. GIÁ TÍNH THUẾ TTĐB

- Bổ sung quy định giá tính thuế TTĐB đối với hàng hóa, dịch vụ mới thuộc đối tượng chịu thuế
- Bổ sung giá tính thuế TTĐB đối với trường hợp bán hàng chịu thuế TTĐB kèm theo dịch vụ cho thuê một phần hoặc bộ phận của hàng hóa đó

CHÍNH SÁCH 5. THUẾ SUẤT THUẾ TTĐB

- Bổ sung thuế tuyệt đối và áp dụng phương pháp tính thuế hỗn hợp (thuế suất theo tỷ lệ và mức thuế tuyệt đối) đối với thuốc lá
- Tăng thuế suất thuế TTĐB đối với rượu bia theo lộ trình
- Sửa đổi mô tả mặt hàng và mức thuế suất thuế TTĐB đối với một số mặt hàng thân thiện với môi trường (xe ô tô chạy bằng xăng kết hợp năng lượng điện, xe ô tô chạy bằng khí thiên nhiên)
- Áp dụng thuế suất phù hợp với mặt hàng ô tô vừa chở người vừa chở hàng

---

CHÍNH SÁCH 6. HOÀN THUẾ TTĐB

- Bổ sung quy định hoàn thuế TTĐB đối với số thuế TTĐB chưa được khấu trừ hết của xăng khoáng nguyên liệu dung để sản xuất, pha chế xăng sinh học
- Sửa đổi quy định hoàn thuế đối với trường hợp doanh nghiệp chuyển đổi sở hữu, chuyển đổi doanh nghiệp, sáp nhập, hợp nhất, chia, tách, chấm dứt hoạt động, người nộp thuế TTĐB sẽ được chuyển số thuế TTĐB chưa được khấu trừ khi quyết toán thuế do sáp nhập, hợp nhất... cho công ty mới thành lập/mới chuyển đổi/doanh nghiệp

---

II. ĐÁNH GIÁ TÁC ĐỘNG

TÁC ĐỘNG TÍCH CỰC

- **Đảm bảo hài hòa lợi ích** giữa Nhà nước, doanh nghiệp và người tiêu dùng
- **Đối với người tiêu dùng và xã hội:**

Giá của sản phẩm đồ uống có đường, thức uống đại mạch và nước giải khát không cồn, thuốc lá mới và dịch vụ kinh doanh trò chơi điện tử trên mạng sẽ tăng thêm tương ứng với số thuế TTĐB phải nộp, qua đó định hướng tiêu dùng, góp phần giảm tác hại của đồ uống có đường, thức uống đại mạch và nước giải khát không cồn, thuốc lá mới từ đó nâng cao sức khỏe cộng đồng.

- **Đối với sản xuất:**

Áp dụng thuế TTĐB sẽ làm tăng giá bán sản phẩm, từ đó có thể làm giảm sản lượng hàng hóa tiêu thụ nhưng sẽ khuyến khích các doanh nghiệp thay đổi thành phần, công thức sản phẩm, khuyến khích sản phẩm các sản xuất tốt hơn cho sức khỏe người tiêu dùng.

- **Đối với NSNN:** Số thu NSNN tăng do đây là các đối tượng chịu thuế TTĐB mới bổ sung.

TÁC ĐỘNG TIÊU CỰC

- **Tác động về kinh tế, xã hội:**

Việc thực hiện đánh thuế đối với các hàng hóa, dịch vụ sẽ làm tăng giá bán, từ đó làm giảm nhu cầu tiêu dùng hàng hóa, dịch vụ này và qua đó sẽ có ảnh hưởng đến các doanh nghiệp trong ngành sản xuất, kinh doanh trong nước

- **Tác động về thủ tục hành chính:**

Trong thời gian đầu thực hiện chính sách có thể làm tăng TTHC đối với cơ quan quản lý thuế và doanh nghiệp sản xuất, kinh doanh các sản phẩm chịu thuế. Tuy nhiên, trong dài hạn khi chính sách đã ổn định, sẽ không còn tác động về TTHC

TRÂN TRỌNG CẢM ƠN!

Ban Pháp chế - VCCI

ĐT: 024.6683.6545/ 024.3577.0632,

Email: xdphapluat.vcci@gmail.com/ xdphapluat@vcci.com.vn